

TORSTAI
13.1.2011

9.30—10.00 TÄHTITAIIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa
25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon
mahtuu kerralla n. 30 henkeä. Liput Ursan tiskiltä.

Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

Tiedekahvila

Päärakennuksen kahvila

Torstaina 13.1.2011 estradilla

Tieteen päivien julkaisun

Kaikki irti arjesta kirjoittajia

klo 15.00

sekä

Vuoden tiedekirja -palkinnon

voittaja

klo 15.30

Tervetuloa!

10.00—12.00 SUURTEN IKÄLUOKKIEN ARKI

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- * Puheenjohtaja: professori **Henrik Meinander** (Helsingin yliopisto)
- * Professori **Henrik Meinander** (Helsingin yliopisto): Sodan tunnemaismat vuosina 1939–1951
- * Filosofian maisteri **Jenni Kirves** (Helsingin yliopisto): Sodassa kasvaneiden tunneperintö
- * Dosentti **Kai Häggman** (Helsingin yliopisto): Arjen tarina sodan jälkeen

10.00—12.00 NANOTEKNOLOGIA TEKEE ARJESTA ERILAISEN

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- * Puheenjohtaja: professori **Risto Nieminen** (Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu)
- * Professori **Risto Nieminen** (Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu): Nanoteknologia ja arjen elektroniikka
- * Akatemiaprofessori **Olli Ikkala** (Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu): Nano ja bio
- * Professori **Päivi Törmä** (Aalto-yliopiston teknillinen korkeakoulu): Ohjelmoitavat materiaalit

10.00—11.00 VIHAN JOURNALISMI (SEMINAARI)

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

Järjestäjä: Suomen tiedetoimittajain liitto

10.00—12.00 LASTEN ARKI

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- * Puheenjohtaja: dosentti **Harriet Strandell** (Helsingin yliopisto)
- * Filosofian tohtori **Saara Tuomaala** (Helsingin yliopisto): Lasten kasvu ympäristön haasteet ennen ja nyt
- * Dosentti **Harriet Strandell** (Helsingin yliopisto): Valvottu arki
- * Professori **Pauline von Bonsdorff** (Jyväskylän yliopisto): Det alldagligas förvandlingar

10.00—12.00 ARJEN MATEMATIIKKA

Päärakennus, sali 6 (3. krs)

- * Puheenjohtaja: professori **Mats Gyllenberg** (Helsingin yliopisto)
- * Professori **Jukka Corander** (Helsingin yliopisto): Tilastotiede arkitilanteissa
- * Professori **Samuli Siltanen** (Helsingin yliopisto): Teollisuusmatematiikka
- * Professori **Lassi Päivärinta** (Helsingin yliopisto): Ruoanlaiton matematiikka

11.30—12.00 TÄHTITAIIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä. Liput Ursan tiskiltä.

Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

12.00—14.00 TUTKIJAN ARKI: KÄSITYÖNÄ AINEISTOJEN PARISSA

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- * Puheenjohtaja: filosofian tohtori **Pirjo Hiidenmaa** (Suomen Akatemia)
- * Kielentutkija **Marja-Leena Sorjonen** (Helsingin yliopisto): Mitä sitten, kun tutkija on itse osa aineistoaan?
- * Kaupunkitutkija **Mari Vaattovaara** (Helsingin yliopisto): Laadullinen ja määrällinen aineisto tutkijan työssä
- * Biologi **Heidi Viljanen** (Helsingin yliopisto): Aineiston pyydystämisestä sen analysointiin
- * Akatematutkija **Mikko Salo** (Helsingin yliopisto): Mikä ihmeen aineisto? kysyy matemaatikko

12.00—14.00 SIBELIUS-LUKION SEMINAARI — KEMIA JA ARKI

Liisankatu 13, Helsinki

- * Johtaja **Jussi Kivikoski** (Tekes): Mitä kemia ja kemianteollisuus merkitsevät Suomelle?
- * Tutkimus- ja teknologiajohtaja **Kaisu Annala** (Kemira Oyj): Puhdas vesi – elämän eilinehto

- * Johtaja **Kimmo Himberg** (KRP, Rikostekninen laboratorio): Verta, hikeä ja kyyneleitä – rikokset ratkeavat kemian keinoin

Lisätietoja: Marjo Mela, marjo.mela@pp.inet.fi

12.15–14.15 IRTI ARJESTA

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- * Puheenjohtaja: professori (emeritus) **Jussi Huttunen** (Duodecim)
- * Dosentti **Petri Hyytiä** (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos): Aivot riippuvuuden kierteessä
- * Professori **Hannu Alho** (Helsingin yliopisto): Raha-pelaajan ongelmat
- * Ohjelmapäällikkö **Mikko Ylikangas** (Suomen Akatemia): Huumeiden käytön historia Suomessa

12.15–14.15 RUOKA JA ARKIPÄIVÄN KEMIA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

- * Puheenjohtaja: professori **Anu Hopia** (Turun yliopisto)
- * Professori **Anu Hopia** (Turun yliopisto): Kemisti keittiössä – ruoka on myös kemiaa
- * Elintarviketieteiden maisteri, erikoissuunnittelija **Marjo Särkkä-Tirkkonen** (Helsingin yliopisto): Luonto kemistinä – luomun kemiaa
- * Professori **Teemu Teeri** (Helsingin yliopisto): Geenit ja ruoka – miten geenimuunneltu ruoka eroaa perinteisesti tuotetusta

12.15–14.15 LAMAN VAIKUTUS PERHEESEEN – KUKA SELVIÄÄ, KUKA MURTUU?

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- * Puheenjohtaja: erikoistutkija **Minna Säävälä** (Väestöliitto)
- * Tutkimusprofessori **Tytti Solantaus** (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos): Miten 90-luvun lama näkyy nuorten aikuisten elämässä?
- * Tutkija **Riitta-Leena Metsäpelto** (Jyväskylän yliopisto): Sosiaalinen tuki eri elämänvaiheissa
- * Professori **Matti Kortteinen** (Helsingin yliopisto): Lähiön arki ennen ja nyt

12.15–14.15 NÄKYMÄTÖN ARKI – MISSÄ MATEMATIIKKA PIILEE?

Päärakennus, sali 6 (3. krs)

- * Puheenjohtaja: akatemiaprofessori **Antti Kupiainen** (Helsingin yliopisto)
- * Professori **Aapo Hyvärinen** (Helsingin yliopisto): Laskut käyvät hermoille – miten ja miksi aivoissa lasketaan todennäköisyyksiä?
- * Dosentti **Leo Kärkkäinen** (Nokian tutkimuskeskus): Fysiikkaa ja matematiikkaa taskussa – mitä kännykän on tehtävä, jotta voisit soittaa?
- * Tutkimusprofessori **UBcfcg** (Valtion teknillinen tutkimuskeskus): Loogisen ajattelun kulttuurista

13.00–13.30 TÄHTITAIIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplanetaariossa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä. Liput Ursan tiskiltä.

Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

13.00–16.00 KAUPPATIETEEN ILTAPÄIVÄ – TALOUS MUKANA ARJESSA

”Porthania, sali II (1. krs.)

- * Puheenjohtaja: professori **Minna Halme** (Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu)
- * Professori **Minna Halme** (Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu): Arjen selviytymisen keinoja – voiko innovatiivisella liiketoiminnalla vähentää köyhyyttä?
- * Tutkimuspäällikkö **Timo Järvensivu** (Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu): Liiketoiminnan ja ei-liiketoiminnan verkostot hyvinvointipalveluissa: Miten vanhusten hyvinvoinnista pidetään huolta tulevaisuuden Suomessa?
- * Professori **Seppo Ikäheimo** (Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu): Ahneus on hyvä renki, mutta huono isäntä – näkemyksiä liike-elämästä

14.30–16.30 SEKSI MEILLÄ JA MUUALLA

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- * Puheenjohtaja: tutkimusprofessori **Osmo Kontula** (Väestöliitto)
- * Professori **Kenneth Sandnabba** (Åbo Akademi): Seksuaalisuuden monet kasvot
- * Filosofian maisteri **Tommi Paalanen** (Helsingin yliopisto): Seksuaalisuuden kulttuurinen rakentuminen
- * Tutkimusprofessori **Osmo Kontula** (Väestöliitto): Miten suomalainen seksi sijoittuu maailmankartalle?

14.30–15.30 MARIE CURIE (1867–1934) — 100 VUOTTA NOBELIN PALKINNOSTA

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

Järjestäjä: Suomen Kemian Seura

- * Merkkivuosi-ilento: professori **Pekka Pyykkö** (Helsingin yliopisto)

14.30–16.30 RAHAPELAAMINEN YHTEISKUNNAN ARJESSA

Päärakennus, sali 6 (3. krs)

Järjestäjä: Pelitoiminnan tutkimussäätiö

- * Puheenjohtaja: professori **Olli Alho**
- * Valtiotieteiden tohtori **Tuukka Tammi** (A-klinikka-säätiö): Miten ongelmapelaamisesta tuli osa yhteiskunnallista arkea?
- * Professori **Frans Mäyrä** (Tampereen yliopisto): Arvo ja raha Internetin fantasiapeleissä
- * Professori **Pauliina Raento** (Helsingin yliopisto): Rahapelaaminen pilakuvissa

14.30–16.30 MIHIN IHMINEN LIITTYY?

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- * Puheenjohtaja: tutkimusprofessori **Tommi Hoikkala** (Nuorisotutkimusverkosto)
- * Dosentti **Antti Häkkinen** (Helsingin yliopisto): Sukujen ketjut – millaista yhteisöllisyyttä suomalaisten perheet merkitsevät?
- * Tutkija **Marjo Laukkanen** (Lapin yliopisto): Sosiaalisen median uusyhteisöllisyydet?

- * Tutkija **Sirpa Lappalainen** (Helsingin yliopisto):
Ovatko koulut yhteisöjä?
- * Tutkija **Kaarina Nikunen** (Tampereen yliopisto):
Faniuden yhteisöt?
- * Tutkija **Antti Kivijärvi** (Itä-Suomen yliopisto):
Kulttuuriset erot ja yhteisöt?
- * Professori **Juha Suoranta** (Tampereen yliopisto):
Liittymisen vaikeus!

15.00–15.30 TÄHTITAIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplaynetaariossa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä. Liput Ursan tiskiltä. Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

15.30–16.30 PÄIVÄN PAINI – MITÄ ON HYVÄ MAKU?

Päärakennus, sali 13 (3. krs)

- * Mattotuomari: dosentti **Keijo Rahkonen** (Helsingin yliopisto)
- * Painijat: sosiologian professori **Jukka Gronow** (Helsingin yliopisto) vs. estetiikan dosentti **Ossi Naukkarinen** (Aalto-yliopiston taideteollinen korkeakoulu)

16.00–18.00 KANSAINVÄLINEN KEMIAN VUODEN AVAUS

Päärakennus, pieni juhlasali (4. krs)

Järjestäjä: Suomen Kemian Seura

- * Puheenjohtaja ja avaus: professori **Markku Leskelä** (Helsingin yliopisto)
- * Tieteen palo -demonstratio: esittäjinä **Marja Happonen** ja **Jenni Västinsalo** (Helsingin yliopisto, Kemian opetuksen keskus Kemma, LUMA-keskus)
- * Professor **Bernhard Rieger** (Wacker Institute of Silicon Chemistry, Technical University of Munich):
Chemistry – key for future materials
- * Professori **Ari Koskinen** (Aalto-yliopisto): Luonnosta lääkkeeksi – lääkeaineen kehityksen kemia

- * Tutkimusprofessori **Merja Penttilä** (Valtion teknillinen tutkimuskeskus): Kasvijätteistä biopolttoainetta

16.30–17.00 TÄHTITAIIVAS PLANETAARIOSSA

Päärakennus, ala-aula

Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisplaynetaariossa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä. Liput Ursan tiskiltä.

Lisätietoja: Ursa, puh. (09) 684 0400, ursa@ursa.fi

16.45–18.45 UNI – KOLMASOSA ELÄMÄÄ

Päärakennus, sali 1 (2. krs)

- * Puheenjohtaja: dosentti **Markku Partinen** (Helsingin yliopisto)
- * Dosentti **Tarja Stenberg** (Helsingin yliopisto): Uni-valverytmiä säätelevät tekijät
- * Dosentti **Christer Hublin** (Työterveyslaitos): Epäsäännölliset työajat ja uni
- * Dosentti **Markku Partinen** (Helsingin yliopisto): Unettomuus osana elämää – unettomuuden moderni hoito
- * Dosentti **Henri Tuomilehto** (Itä-Suomen yliopisto): Uni ja ylipaino – uniapnean moderni hoito

16.45–18.45 PANDEMIAT – PYSYVÄ UHKA

Päärakennus, sali 5 (3. krs)

- * Puheenjohtaja: Professori **Markku Löytönen** (Helsingin yliopisto)
- * Professori **Heikki Peltola** (Helsingin yliopisto): Sodat, taudit ja luonnonkatastrofit
- * Ylilääkäri **Terhi Kilpi** (Terveysten ja hyvinvoinnin laitos): Rokotteiden hyödyt ja haitat
- * Professori **Mats Gyllenberg** (Helsingin yliopisto): Pandemiat ja matemaattiset mallit

17.00–23.00 TIETEIDEN YÖ

Kruununhaka ja lähialueet

Katso ohjelma seuraavilta sivuilta.

TIETEIDEN YÖ

Torstai 13.1.2011 klo 17–23

Kruununhaka, Helsinki

Mukana ohjelmassa:

Helsingin kaupunginmuseo, Helsingin yliopistomuseo Arppeanum, Kansallisarkisto, Kansalliskirjasto, Laterna Magica, Ravintola Piano, Rosebud Books, Rozentals-seura, Sibelius-lukio, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen Pankin Rahamuseo, Svenska litteratursällskapet i Finland, Tiederatikka ja Tieteiden talo.

ROZENTALS-SEURA YLIOPISTOMUSEOSSA

klo 18.00–20.00

Snellmaninkatu 3

- * 18.00 Filosofian tohtori **Marjo Mela**: Riikalaista arkea 1930-luvulla
- * 18.30 Filosofian tohtori **Lembit Vaba**: Arki ja latvian kieli
- * 19.00 Kysy Latviasta – me vastaamme. **Marjo Mela, Lembit Vaba, Saara Vaherjoki-Honkala, Zane Dzintare** (Latvian suurlähetystö)
- * 19.30 Taide- ja kulttuurihistorioitsija **Saara Vaherjoki-Honkala**: Arki ja Jugend

Lisätietoja: Riikka Pirttikangas, Rozentals-seura, puh. (09) 650507, 040-0415619.

ROSEBUD BOOKS

klo 17.00–21.00

Mariankatu 21

- * Myymälässä esitellään kirjailijoita ja kirjoja.

Lisätietoja: Iida Simes, iida.simes@rosebud.fi

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

klo 18.00–22.00

Horisontissa Helsinki -näyttely, Sofiankatu 4

Helsingin kaupunginmuseon tutkijoiden tietoiskuja:

- * 18.00 Tutkija **Satu Savia**: Helsinki vuonna 1970. Kaupungin arki Eeva ja Simo Ristan valokuvissa
- * 18.40 Tutkija **Pirkko Madetoja**: Hetekan henki. Hygieniä ja ideologia kohtasivat putkihuonekaluissa

- * 19.20 Tutkija **Marcus Haga**: Aleksei Apostolin tuuba
- * 20.00 Yksikönpäällikkö **Anne Mäkinen**: Porrashuoneet arjen näyttämönä
- * 20.40 Yksikönpäällikkö **Riitta Pakarinen**: Helsingiläislapset sata vuotta sitten. Löytöretki Signe Branderin valokuviiin

YÖ-NÄYTTELY, SEDERHOLMIN TALO

Aleksanterinkatu 18

Erikoisopastuksia Yö-näyttelyssä:

- * 19.00 Kurkistuksia entisajan makuukamareihin
- * 20.00 Työtä yötä päivää – muuttuva yötyö Helsingissä
- * 21.30 Lauluja romantiikan ajan Helsingistä. Metropolian nuoret muusikot esiintyvät, tutkija **Jere Jäppinen** kertoo laulujen taustoista

Lisätietoja: Jere Jäppinen, puh. 09 3103 6505,

jere.jappinen@hel.fi

www.helsinginkaupunginmuseo.fi

HELSINGIN YLIOPISTOMUSEO ARPPEANUM

klo 17.00–22.00

Snellmaninkatu 3

Ilmainen sisäänpääsy perusnäyttelyyn ja erikoisnäyttelyyn *Hameiden hidastamat – Suomen ensimmäiset naislääkärit*, joka valottaa varhaisten naislääkäreiden kohtaamia haasteita opintiellä, työelämässä ja arjessa. Se kuljettaa kävijän 1800-luvun lopulle ja 1900-luvun alkuun, jolloin naiset ensi kertaa ottivat paikkansa tiedemaailmassa ja lääkärin työssä miesten rinnalla.

Cafe Arppeanum auki koko illan.

18.00 Suomalaisen Tiedeakatemian Nuorten Akatemiaklubi: ”Nuoret tutkijat ja arjen törmäys”

- * Puheenjohtaja: professori **Arto Mustajoki**
- * Filosofian tohtori **Antti Karttunen** (Itä-Suomen yliopisto, kemia)
- * Filosofian tohtori **Anu Sironen** (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, fysiologia)
- * Oikeustieteen tohtori **Mirjami Paso** (Itä-Suomen yliopisto, eurooppaoikeus)

19.00 Suomen Akatemian tiedekahvila

Cafe Arppeanumissa

- * Tutkijatohtori **Sampsa Hyysalo**: ”Käyttäjät tuotekehityksessä – lukkiutumattomat ja alojen välinen oppiminen”

Tietoisku

- * 17.00 Projektisuunnittelija **Susanna Hakkarainen**: Akateemista arvokkuutta ja armotonta bailausta – opiskelijat juhlivat
- * 17.30 Yli-intendentti **Arto Luttinen**: Mineraalikabinetti
- * 18.30 Museoamanuenssi **Henna Sinisalo**: Rosina Heikel – lääkäri hameista huolimatta
- * 20.30 Museonjohtaja **Sten Björkman**: Observatorion uusi elämä
- * 21.00 Museoamanuenssi **Jaana Tegelberg**: Käsi-työtäidettä ja -tiedettä

Muuta ohjelmaa

- * Rozentals-seuran luentoja klo 18.00–20.00 (ks. s. 31)
- * Medisiinariorkesteri Valkotakit esiintyy klo 18.00 ja 20.00
- * Tunnista esine -kilpailu

Lisätietoja: Jaana Tegelberg, puh. (09) 191 22928

KANSALLISARKISTO

klo 18.00–22.30

Rauhankatu 17

Luentosarja uudessa tutkijasalissa

ARJEN HISTORIAA

- * Klo 18.15 Avaus: **Jussi Nuorteva**
- * Klo 18.30 Professori **Matti Klinge**: Historian historia
- * Klo 19.00 Kirjailija **Anna Kortelainen**: Huutoja ja kuiskauksia tutkijasalissa – anna arkisten haavojen olla?
- * Klo 19.30 Dosentti **Jukka Kortti**: Banaali moderni – medioitunut kulutusarki ja historia
- * Klo 20.00 Dosentti **Kai Häggman**: Historiatutkimuksen uusi suunta – suurmiesmonumenteista pienen ihmisen historiaan

Näyttely

- * 2–3 vitriiniä aulassa arjesta eri aikakausina (Yksityisarkistoyksikön aineistoa)

Arkistojen arki: Kurkistus kulissien taakse

- * 7. kerroksen päädyssä olevat virkahuoneet auki yleisölle. Niissä esitellään arjen arkistotyötä, esim. arkistojen järjestämistä, sähköisten aineistojen neuvontaa (Sähke, Vapa, e-AMS), seurlonta-asioita, yksityisarkistojen kysymyksiä yms.

Sähköisen tilausjärjestelmän sekä tietokantojen yms. esittely Vanhassa tutkijasalissa

- * Astia, Saha, Digiarkisto, Vakka, Portti, Karttahaku yms.

Opastetut kiertokäynnit arkistossa

Klo 18, 19, 20, 21 ja ruotsiksi 19.30 ja 20.30

- * Kierretään luetteluhuone, vanha tutkijasali, mikrofilmisali, karttamakasiini ja konservointiyksikkö, jossa esitellään konservointityötä sekä annetaan arjen vinkkejä yksityishenkilöille.

Kirjatori Aulassa

- * Myynnissä edullisesti koti- ja ulkomaista tieteellistä ym. kirjallisuutta sekä arkistolaitoksen omia julkaisuja.
- * Filmi- ja DVD-esityksiä arkistosta ja sen työstä luentosalissa

Kahvila klo 18–22, tarjolla arjen herkuja

Musiikkia: Sibelius-lukion esiintyjä

KANSALLISKIRJASTO

klo 17–22

Unioninkatu 36, Kupolisali

- * 17.00 Sarjakuvataiteilija **Jyrki Vainio** kertoo arjen arvoituksesta suomalaisissa sarjakuvissa. Liittyy juhlavuoteen Vuosisata suomalaista sarjakuvaa. Järjestäjä: Suomen sarjakuvaseura.
- * 18.00 TIETOKIRJA.FI: Tiedekirjaraati. Raadin jäsenet: **Maija Aksela, Paula Havaste, Juhani Lokki** ja **Markku Ojanen**; puheenjohtajana **Pirjo Hiidenmaa**. Järj. Tietokirjallisuuden edistämiskeskus.
- * 19.00 Konsertti. *Laulaen suomalaisuutta rakentamassa*. Hämäläis-Osakunnan Laulajat, johtaja **Esko Kallio**. Kotimaisen sekakuoromusiikin unohtunutta varhaishistoriaa.

- * 20.00 Musiikkipaini: *Musiikillinen kokemus: tunnetako?* Painijat: säveltäjä **Aulis Sallinen** vs. säveltäjä **Tapani Länsiö**. Mattotuomarina toimittaja **Minna Lindgren**.
- * 21.00 Konsertti. *Tunne musiikkia*. Puhallinkvintetti Colori: **Katja Ceder**, huilu; **Keijo Silventoinen**, oboe; **Reijo Koskinen**, klarinetti; **Kari Tikkala**, fagotti; **Tero Toivonen**, käyrätorvi.

Näyttely kahvilassa

- * Vuoden 2010 Puupäähattu-palkittu sarjakuvataiteilija

LATERNA MAGICA – KIRJAGALLERIA

klo 17–21

Rauhankatu 7

- * Kirjanäyttely, tekstiilitaidetta (Helena Kaikkonen ja Synnöve Dickhoff), keramiikkaa ja maalauksia (Pirkko ja Timo Pajunen).
- * Ohjelmassa myös mm. 45 minuutin arkielämää kuvaava dokumentti pesulasta, joka toimi aikoinaan Rauhankatu 7:ssä.

Lisätietoja: Risto Korhonen, <http://www.laterna.net>

SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURA

klo 17–20

Päärakennus, Hallituskatu 1

SKS esittelee arkisia ja hieman pyhempiäkin aineistojaan ja palvelujaan tutkijoille sekä muille suomalaisesta kansanperinteestä, kirjallisuudesta ja kulttuurihistoriasta kiinnostuneille.

Kirjamyymälä, Mariankatu 3

- * 17.00 **Ilona Kemppainen**: Arjen sankari – kenen sankari ja millä ehdoilla?
- * 17.30 Sibelius-lukion vanhan musiikin opiskelijat esiintyvät
- * 18–19 Lukuset – kinkerit 1700-luvun tapaan

Vuoteen 1910 asti mm. avioliiton solmiminen ja julkisen viran saaminen edellyttivät ehtoollisella käyntiä. Ehtoolliselle ei päässyt, jos ei osannut lukea välttävästi ja hallinnut kristinopin alkeita. Papit kontrolloivat taitoja

kinkkereillä ja lukusilla. Taitonsa osoittanut sai papilta lukusetelin, joka oikeutti hänet liikkumaan oman pitäjänsä ulkopuolella ilman pelkoa irtolaiseksi leimaamisesta. Nyt on Tieteiden yössä Lukuset. Tule osoittamaan osaamisesi ja lukutaitosi ja saat todistuksen taidoistasi.

* Lisäksi Tieteiden yön kirjatarjouksia

Lisätietoja: www.finlit.fi/tapahtumakalenteri.

SUOMEN PANKIN RAHAMUSEO

klo 17.30–22.00

Snellmaninkatu 2

Ohjelmassa tietoiskuja ja opastettuja kierroksia.

Tietoiskuja

- * 17.30 **Jarkko Kivistö:** Ruokamenot kuluttajan arjessa
- * 18.30 **Antti Lampinen:** Millaista suojaa sijoittaja tarvitsee?
- * 19.30 **Harry Leinonen:** Maksamisen muuttuva arki
- * 20.30 **Juha Kilponen:** Kulutus ja vapaa-aika
- * 21.30 **Karlo Kauko:** Velka kotitalouksien arjessa

Opastetut kierrokset klo 18, 19, 20 ja 21.

TIETEIDEN TALO

klo 17.00–23.00

Kirkkokatu 6, kerrokset I–III

Tieteiden yössä mukana: Dendrologian Seura, Ethnos – Suomen kansatieteilijöiden yhdistys, Keskiajan tutkimuksen seura Glossa, Helsingin seudun Duodecim-seura, Luonnonfilosofian Seura, Skepsis, Suomen Lähi-idän instituutin ystävät, Suomalais-Ugrilainen Seura, Suomen Egyptologinen Seura, Suomen Historiallinen Seura, Suomen Itämainen Seura, Suomen Kemian Seura, Suomen Kirkkohistoriallinen Seura, Suomen Maantieteellinen Seura, Suomen Sukututkimusseura, Tulevaisuuden tutkimuksen seura ja Tähtitieteellinen yhdistys Ursa.

Ohjelmaa lapsille, nuorille ja aikuisille mm.

- * alustuksia, tietoiskuja
- * postereita, esittelyjä
- * lastennurkkauksessa hieroglyfien kirjoitusta, maailmanmatkaajapassin tekemistä
- * pienoisplanetaario
- * kemian laboratorio
- * tiede- ja tietokirjoja tarjoushinnoin
- * kahvila

Sali 104 klo 18.00–22.30

Palavat jäät

Suomen Kemian Seura

- * 18.00–18.15 **Marja Happonen** ja **Jenni Västinsalo**

Onnen avaimet – lääketieteen näkökulmia

Helsingin seudun Duodecim-seura

- * 18:15–18.20 Dosentti **Jan Lindgren**: Avaus
- * 18.20–18.50 Professori **Kaisu Pitkälä**: Miten pidän aivoni terveenä?
- * 18.50–18.55 Keskustelua
- * 18.55–19.25 Lääketieteen lisensiaatti **Tanja Vuorela**: Töissä pitkään ja tyytyväisenä – työterveyshuollon haasteet
- * 19.25–19.30 Keskustelua
- * 19.30–20.00 Dosentti **Markku T. Hyyppä**: Elinvoimaa yhteisöllisyydestä
- * 20.00–20.15 Loppukeskustelu

Arjen perustekijöitä

Suomen Maantieteellinen Seura

- * 20.30–21.00 Professori **Markku Löytönen**: Tartuntataudit ja arjen riskit
- * 21.00–21.30 Filosofian maisteri **Venla Bernelius**: Myydään: 3h+k+koulu – Koulut ja asuinalueiden houkuttelevuus

Muinaisen Egyptin arkea

Suomen Egyptologinen Seura

- * 21.30–22.00 Dosentti **Jaana Toivari-Viitala**: Arkista yhteiseloä muinaisessa Egyptissä: rakkautta vai ei

- * 22.00–22.30 Filosofian maisteri **Virpi Perunka**:
Muinaisegyptiläiset keramiikka-astiat, arjen aarteita
- * Aula: Tiedekirja myy tieteellisten seurojen julkaisuja
- * Dendrologian Seuran puu: talvidendrologinen tunnistustehtävä
- * Tiedekahvila avoinna koko illan

II kerros

Sali 208 klo 18.30–20.30

Lähikuvassa arki

Ethnos – Suomen kansatieteilijöiden yhdistys

- * 18.30–18.50 Filosofian maisteri, tutkija **Tytti Steel** (Helsingin yliopisto): Kadonneet satamat
- * 18.50–19.10 Filosofian maisteri, tutkija **Salla Tenkanen** (Turun yliopisto): Arjen hetket talteen!
- * 19.10–19.30 Filosofian tohtori, yliopistotutkija **Tiina-Riitta Lappi** (Jyväskylän yliopisto): Tutkimusretki kaupunkiin

Suomen Kirkkohistoriallinen Seura

- * Lukuset 19.30–20.30

Vuoteen 1910 asti mm. avioliiton solmiminen ja julkisen viran saaminen edellyttivät ehtoollisella käyntiä. Ehtoolliselle ei päässyt, jos ei osannut lukea välttävästi ja hallinnut kristinopin alkeita. Papit kontrolloivat taitoja kinkereillä ja lukusilla. Taitonsa osoittanut sai papilta lukusetelin, joka oikeutti hänet liikkumaan oman pitäjänsä ulkopuolella ilman pelkoa irtolaiseksi leimaamisesta. Nyt on Tieteiden yössä Lukuset. Tule osoittamaan osaamisesi ja lukutaitosi ja saat todistuksen taidoistasi.

Toisen kerroksen pääty klo 18.00–21.00

Suomen Lähi-idän instituutin ystävät

- * 18.00–21.00 Dokumenttielokuva palestiinalaismuusikoista

III kerros

Sali 309 klo 18.00–21.00

Suomen Kemian Seura

- * 18.00–21.00 Kemian laboratorio nuorille (**Marja Happonen ja Jenni Västinsalo**)

Sali 312 klo 18.00–22.00

Keskiajan arkielämää

Glossa – Keskiajan tutkimuksen seura

- * 18.00–18.45 Filosofian tohtori **Timo Joutsivuo**: Mielenliikkeet ja hyvinvointi myöhäiskeskiajan lääketieteessä
- * 18.45–19.30 Filosofian tohtori **Georg Haggrén**, humanististen tieteiden kandidaatti **Elina Terävä** ja filosofian maisteri **Ulrika Rosendahl**: Pilkahduksia elämästä keskiajan maaseudulla – Espoon Mankbyn kylä ja sen arkeologiset löydöt

Skepsis

- * 19.30–20.00 Lääketieteen tohtori **Hannu Lauerma**: Miksi uskon myyminen kannattaa?

Tulevaisuuden tutkimuksen seura

- * 20.00–20.30 Filosofian tohtori **Marja-Liisa Viherä**: Arjen elämyksellisen vuorovaikutuksen visio

Kaukomaiden arkielämän muotoja ja muutoksia

Suomen Itämainen Seura

- * 20.30–21.00 Filosofian maisteri **Tiina Hyytiäinen**: Moottoripyöriä ja kiinanloisikkaa – arkielämän muutokset Tiibetissä
- * 21.00–21.30 Filosofian maisteri **Saana Svärd**: Mui-
naisen Assyrian naiset: palatsien arkea
- * 21.30–22.00 Dosentti **Annika Teppo**: Townshipien arkea Etelä-Afrikassa apartheidin jälkeen

Sali 313 klo 18.00–22.00

Ursan planetaario

Tähtitieteellinen yhdistys Ursa

Kolmannen kerroksen pääty klo 18.00–21.00

Lasten nurkkaus

- * 18.00–21.00 Hieroglyfien kirjoitusta ruukunsirpaleille (Suomen Egyptologinen Seura),
- * Maailmanmatkajan passi (Suomen Maantieteellinen Seura)

TIEDERATIKKA TIETEIDEN YÖNÄ

Ensimmäistä kertaa Tieteiden päivillä yleisö voi astua Tiederatikan kyytiin. Ratikka on lastattu täyteen ilmas- toasiaa: yleisöä viihdyttävät mm. Ilmatieteen laitoksen meteorologit, lukuisat ilmastoasiantuntijat ja ilmastokir- jailijat.

Tieteiden yönä ratikka ajaa Tieteiden päivien tapah- tumapaikkojen välillä Kruununhaassa ja kiertää Man- nerheimintien kautta Aleksille. Kyytiin voi hypätä miltä tahansa pysäkiltä reitin varrella. Kierros kestää noin 20 minuuttia.

Lähdöt (Mikonkadun tilausajopysäkki Rautatientorilla):

klo 17.00–22.00, lähdöt tasalta ja puolelta.

Tiederatikan toteutukseen mm. osallistuvat: Helsingin kaupunginmuseo, Helsingin kaupungin ympäristökeskus, HKL Helsingin kaupungin liikennelaitos, HSL Helsingin seudun liikenne, HSY Helsingin seudun ympäristöpalve- lut, Ilmatieteen laitos, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Maa- ja metsätalousministeriö, Suomen ympäristökeskus (SYKE), Tiedekeskus Heureka, Tieteen päivät

TIEDEKAPAKKA

Ravintola Piano, klo 19–23

Rauhankatu 15

Kirjailijavieraita, musiikkia ja naposteltavaa. Juon- tajina näyttelijät **Tobias Zilliacus** ja **Anders Slot- te**. Musiikkia esittävät lauluyhtye Reippaat äidit ja jazzorkesteri Jösta Jazz Band.

Tilaisuuden järjestävät Rosebud Books, Gaudeamus, SKS ja Tieteen päivät.

PIANO

Ravintola & Baari